

בנק ישראל

ו' ניסן תשע"ז
02 אפריל 2017

סיכום עיקרי הישיבה

נוכחים:

נתן זוסמן, רח"ט המחקר, בנק ישראל
נרית איבי, מטעם מנכ"ל משרד האוצר
יעל מבורך, מטעם אגף התקציבים, משרד האוצר
איציק דניאל, מטעם אגף התקציבים, משרד האוצר
יואב גפני, מטעם הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון
ברוך לוברט, מטעם רשות שוק ההון ביטוח וחסכון
עומר ברנדר, מטעם הממונה על הגבלים עסקיים
ערן רובס, מטעם רשות שוק ההון ביטוח וחסכון
מיקי קהן, ראש האגף הפיננסי, בנק ישראל
נדב שטינברג, האגף הפיננסי, בנק ישראל
עירית מנדלסון, מנהלת חות"ם, בנק ישראל
אורנה ואגו, המחלקה המשפטית, בנק ישראל

ישיבת התארגנות מס' 2, הוועדה לבחינת התחרות בשוק האשראי, עיקרי דברים

מועד הישיבה: 2 באפריל 2017

1. התקבלו הטיוטות מהגופים השונים, ונראה כי ישנם הרבה נושאים חופפים, בהבדלים של דגשים. תופץ עד מחר מטריצה המשקללת את כל התבחינים הקיימים כדי שנבין את החפיפות בין הטיוטות השונות.
2. שלוש נקודות מרכזיות לדיון:
 - האם יש לפעול על פי הגישה של הצבת יעדים ברורים כתבחינים, או לחילופין להתייחס בתבחינים למגמות ולדינמיקות השוק.
 - באשר לנתונים אודות הגופים שאינם בנקאיים, אשר אין בידינו נתונים אודותם, יש צורך להבין מה הנתונים שנרצה לעקוב אחריהם עם התפתחות שווקים ושחקנים אלה.
 - יש לשקול אם יש מקום בתבחינים להתייחס לנושא יעילות המערכת. אמנם לא מדובר בנושא שהוא תחת המנדט המפורש של הוועדה, אך יש מקום לשקול להתייחס אליו.

3. גישת רוב הרשויות, היא שבעיקר יש מקום לבחון מגמות, ופחות להציב יעדים ספציפיים, שכן, (1) בעייתי לקבוע אותם (2) הם לא מתייחסים למציאות המאקרו כלכלית (3) קביעתם עלולה ליצור תפיסה מוטעית כאילו אי עמידה ביעד כמותי מסוים משקפת אי-הצלחה של הרפורמה בכללותה. היו שדגלו בהצבת יעדים מוגדרים, בשילוב עם הצגת התמונה המלאה.

- עלה רעיון לגשר על שתי הגישות באמצעות חלוקה לפרופילי סיכון, כאשר תחת כל פרופיל יוגדר טווח של המדדים המצופים על בסיס מבחני רגישות.

4. יש צורך לערוך חשיבה מעמיקה אודות האופן בו תבחן חברת "כאל". יש מקום להיזהר בהצבת מדדים כמותיים ספציפיים, שכן יש חשש שהחברה תשנה את התנהגותה בהתאם לתבחינים שיפורסמו. עם זאת, יש מקום לחשוב מה מבחינתנו יהווה שיקול בעד או נגד הפרדה של "כאל".

5. רעיון מרכזי שעלה נוגע להצגת הנתונים כדיאגרמת רדאר. סיווג התבחינים לסגמנטים, כאשר כל קודקוד ברדאר יהווה סגמנט. כך נוכל לבחון את תהליך ההתכנסות למרכז (שיהווה את אידיאל התחרותיות) על בסיס הסגמנטים השונים (כדוגמת חסמים לתחרות, מחירים וכמויות וכו'). בצורה זו, כל תבחין וכל סגמנט יקבל משקולת שונה, תוך התייחסות גם למשתני המאקרו. כמו כן ניתן לשקול לבחור מדינה שתהווה נקודה ייחוס לבחינת הצטמצמות הפערים בתחרותיות בהשוואה אליה. תצוגה שכזו תהווה כלי יעיל להצגת המגמות במשק הן בפני חברי הכנסת והן בפני הציבור.

בתבחינים שיפורסמו כאמור, הועלו דעות שונות באשר לצורך לפרט מראש את המשקולות השונים בהם יבחנו התבחינים; נטען, שאם בהמשך נמצא שיש לעדכן את התבחינים – ניתן יהיה לעשות זאת.

- באשר לדיאגרמת הרדאר, יש לשקול לערוך שתי דיאגרמות רדאר שונות בהפרדה למשקי הבית ולעסקים הקטנים.

- יש לזכור כאמור כי הקושי הקיים כיום באשר לבחינת הדיאגרמה הוא המחסור בנתונים בעבור הגופים שאינם בנקאיים. יש לדאוג לקבל את הנתונים מהמוסדיים, ולאסוף נתונים מהגופים החוץ בנקאיים השונים.

6. לפגישה הבאה מצופה כי תהיה חלוקה לאותן מגמות/סגמנטים של התבחינים בעבור דיאגרמת הרדאר.

7. ישנה בקשה לערוך פגישה נוספת טרם הפגישה אצל מנכ"ל משרד האוצר.

רשמה: מירי רוזנשטוק